

3. Поширення практики купівлі проблемних кредитів компаніями-колекторами, застосування факторингу (актуальним є створення єдиної компанії – санаційного банку від НБУ, проте обговорення цього питання на загальнодержавному рівні триває донині).

4. Формування достатніх обсягів резервів під заборгованість (складність полягає в тому, що поточні фінансові труднощі не завжди залишають таку можливість для банку) [4].

На нашу думку, раціональне кредитування не тільки дозволить уникнути таких негативних наслідків, як надмірне боргове навантаження на позичальників, але й призведе до оздоровлення економічної ситуації за допомогою цільового використання позикових коштів.

Ми вважаємо, що розробка та впровадження кредитних продуктів повинні сприяти розв'язанню низки стратегічних завдань, а саме:

- створити адекватну відповідь фінансово-кредитного сектора на глобальний виклик, пов'язаний із запитом світового співтовариства на підвищення соціальної ефективності фінансово-кредитного сектора;

- використання кредитного потенціалу населення для фінансування таких споживчих видатків, які мають одночасний позитивний вплив на добробут позичальників тощо.

Список використаних джерел

1. Банківська статистика: навч. посіб. / уклад. І. В. Белова. Суми : Університетська книга, 2014. 431 с

2. Кредитування і контроль : навч. посіб. / Т. С. Смовженко, Р. Р. Коцовська, В. М. Крупський, В. С. Хім'як. Львів : ЛБІ НБУ, 2007. 135 с.

3. Підвищення ролі банківської системи в економічному зростанні: Матеріали наук.-практ. конф. 18–19 листопада 2018 р. ; наук. ред. А. Мороз. – К. : КНЕУ, 2019. – 496 с.

4. Робота з проблемними кредитами і заходи впливу на них. Київ. 2016.
URL: <http://osvitapla>

Євген Чайковський
студент

Науковий керівник:

Ярослав Чайковський, канд. екон. наук, доцент
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ІННОВАЦІЇ В СФЕРІ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

В сучасних економічних умовах, які характеризуються посиленням глобалізаційних процесів, високими темпами розвитку інформаційних технологій і орієнтацією на розроблення, впровадження та використання

високотехнологічної продукції, все більшого значення набувають питання інноваційного розвитку, побудови економіки знань і забезпечення ефективних фінансових та інформаційних комунікацій [1, с. 275].

Інноваційна діяльність банківських установ надає нові можливості щодо їх прогресивного розвитку, але разом з тим посилює тиск з боку традиційних і нових конкурентів, що вимагає вироблення й прийняття нестандартних, швидких рішень, які стосуються стратегії розвитку банківських установ. І щоб не втрачати конкурентні переваги, банківські установи повинні вдосконалювати свої операції, послуги, продукти і технології, впроваджувати більш досконалі структури управління, які б дозволяли гнучко реагувати на мінливість зовнішніх умов функціонування, а також забезпечували високу якість банківської діяльності, контроль витрат та ефективності [1, с. 281].

Впровадження банківських інновацій дозволяє підвищити продуктивність праці, ефективно використовувати ресурси, збільшити прибутки, знизити витрати і, як наслідок, підвищити конкурентоспроможність банківських установ і банківської системи та забезпечити їх сталий розвиток у глобальному економічному середовищі.

Банківська система України перебуває на етапі постійного розвитку. Попри складну політичну та економічну ситуацію в країні, банківські установи подалу, та все ж запроваджують у свою діяльність новітні продукти [2, с. 123].

Так, в Україні активно впроваджують інноваційні технології та здійснюють інноваційний розвиток, такі банківські установи, як: АТ КБ «Приватбанк», АТ «Райффайзен Банк», АТ «Ощадбанк», АТ «Укресімбанк», АТ «Альфа-Банк», АТ «ОТП БАНК» та ін. Однак найбільшим лідером у впровадженні інноваційних технологій у банківській діяльності є АТ КБ «Приватбанк» [3].

На сучасному етапі освоєння інновацій в українських банківських установах найбільш популярними є такі види продуктів і послуг [4]:

1) мобільний банкінг – це система, яка дає можливість власнику мобільного телефону розпоряджатися грошовими коштами, які є на його рахунку, в будь-якій банківській установі;

2) Інтернет-банкінг – це загальна назва технологій дистанційного банківського обслуговування, а також доступ до рахунків і банківських операцій, що надається клієнту в будь-який час і з будь-якого комп'ютера, що має доступ до Інтернету;

3) «зона 24» – це місце, де клієнти банківської установи можуть вільно і цілодобово скористатися послугами, зокрема самостійно керувати власними рахунками, одержувати консультацію працівника call-центру, подавати заявки на підключення або відключення різних видів продуктів і послуг та ін.;

4) електронний залишок – дана послуга в касах банківської установи дає можливість зараховувати залишок менше однієї гривні на рахунок мобільного телефону клієнта або у вигляді електронного ваучера, таким чином скорочує витрати на обіг готівки, зокрема монет;

5) POS-термінали в торговельних мережах – надають можливість

розраховуватися платіжною карткою за придбані товари та послуги, а тому зменшують обсяг готівки в обігу;

б) QR-банкінг – це винахід, за допомогою якого можна, не беручи з собою платіжну картку, легко та швидко оплатити рахунки за товари, послуги та Інтернет-покупки, через QR-код за безконтактною банківською системою;

7) розумна заправка – це зручний додаток АТ КБ «Приватбанк», що дає можливість без черги до каси заправитись бензином, не виходячи з автомобіля;

8) Send money – новітня послуга, що дозволяє переводити на рахунок одержувача гроші за номером мобільного телефону;

9) фотокаса – це новинка для смартфонів. За фотографіями рахунків і комунальних платежів працівники банку самі створюють усі необхідні документи, які потім приходять на e-mail як відскановане фото;

10) Приват24 для окулярів Google glass – додаток майбутнього, за допомогою якого можна оплачувати рахунки за фото, переводити кошти через голосові функції, заправлятися на АЗС, оплачувати товари та послуги в магазинах та в мережі Інтернет, оплачувати замовлення в ресторані, знімати готівку без карти в банкомата та ін.

Таким чином, банківські інноваційні технології спонукають до створення перспектив, відносно прогресивного розвитку банківської діяльності, проте інноваційний розвиток банків збільшує конкуренцію, що потребує формування та втілення нестандартних інноваційних рішень, що стануть безперечною умовою для інноваційної стратегії розвитку банків. Банківські установи зобов'язані поліпшувати послуги та продукти, які вони надають, запроваджувати найбільш ефективне управління, що давали б змогу більш мобільно реагувати на будь-які зміни у зовнішньому середовищі, які б гарантували високу якість банківської діяльності, ефективне управління та контроль витрат і забезпечення ефективності діяльності – ці заходи дозволять не втрачати конкурентні переваги банківських установ на фінансовому ринку. Запровадження банківських інноваційних технологій дає змогу збільшувати продуктивність праці, зменшувати витрати, ефективно управляти ресурсами банківських установ, збільшити прибуток від діяльності, що в кінцевому підсумку, дасть змогу збільшити конкурентоспроможність банківської інноваційної діяльності та гарантувати сталий розвиток банківської діяльності на глобальному банківському ринку та в економічному оточенні [3].

Однак основними проблемами інноваційного розвитку банківської діяльності в Україні є [1; 3]:

- недостатній рівень захисту вітчизняних каналів зв'язку, у результаті чого збільшується ризик втрати або пошкодження даних споживачів від шахраїв;

- низький рівень правового регулювання банківських інноваційних технологій, що спонукає до створення ризикових обставин та зменшує прихильність споживачів до дистанційного обслуговування;

- відсутність постійного доступу до мережі Інтернет та постійного зв'язку у багатьох населених пунктах;

- збільшується вартість запровадження інноваційних рішень;
- низький рівень технологічного розвитку українських банків, що стримує впровадження інноваційних технологій;
- низький рівень підготовки персоналу банківських установ і дефіцит кваліфікованих банківських кадрів;
- недостатній рівень інформаційної та фінансової обізнаності населення одо використання банківських інновацій.

На сьогодні процесу запровадження інноваційних технології в банківську діяльність обмежують також чинники, які породжені загальними закономірностями розвитку фінансового ринку, зокрема: змінність цін, які спостерігаються у більшості сегментів ринку; збільшується вартість інноваційних рішень; недовіра клієнтів до інновацій; неозначений термін запровадження інновацій; збільшується рівень ризиків; низький рівень розвитку інноваційної інфраструктури; низький рівень розвитку правового регламентування інноваційної діяльності банків та ін. [3].

Таким чином, банківські інновації здатні стати поштовхом у подальшому розвитку банківського сектора України. Інновації для банківських установ у сучасних умовах є одним з єдиних засобів вирішення проблем фінансової стійкості, надійності та конкурентоспроможності на фінансовому ринку.

Для забезпечення інноваційного розвитку доцільним є формування концепції управління інноваційним розвитком як на рівні окремих банківських установ, так і на рівні Національного банку України. Оскільки реалізація концепції інноваційного розвитку залежить від здатності банківських установ активно впроваджувати інноваційну політику, необхідно забезпечити високий рівень ефективності управління, контролю, ризик-менеджменту, високу якість обслуговування банківських клієнтів, високий рівень розвитку технологій.

Список використаних джерел

7. Степаненко О. П. Тенденції інноваційного розвитку банківської системи України. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 6. С. 275-282. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_6_38. (дата звернення: 01.09.2021).

8. Чайковський Я. І., Ковальчук Я. Ю. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг. *Світ фінансів*. 2018. № 4 (57). С. 121-136.

9. Кузнєцова М. А., Гуйгова Ю. І. Розвиток та впровадження інноваційних банківських послуг в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8088>. (дата звернення: 02.09.2021).

10. Онищук М. Інноваційні продукти на ринку банківських послуг України. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/276.pdf>. (дата звернення: 03.09.2021).